

Unitat 8. Parem taula!

Elements de la cuina		
El tovalló/el torcaboques	El fruiter	El trencaous
El torcamans/el torcador	La safata/la plàtera	El pot
Les tovalles/el tapet	Les graelles	El davantal
El drap	El tirabuixó/el llevataps	L'escuradents
La forqueta	L'obrellandes/l'obridor	El canelobre
La cullera	El saler	
El ganivet	La sucraera	Verbs
El got	Les setrilleres	Escudellar
El pitxer	La tassa	Servir
El porró	El tassó	Punxar
La botella	El bol	Parar
El plat (pla, fondo...)	L'embut	Desparar
L'olla	La tapadora	Cuinar
La paella	El setiet/els estalvis	Tallar
La cassola	El cullerot	Vessar
El casset/el cassó	Les pinces	
La vaixella	La botija	
El fruiter	Les tisores	

8.1 A la taula i al llit...

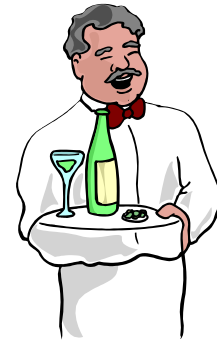
8.1.1 Llegiu els consells següents i podreu assistir a banquets solemnes: sabreu com comportar-vos!

Parar taula

- a) Cada comensal ha de tenir: plats, copes, coberts i tovallons. La posició dels coberts ve determinada per dues regles bàsiques: la primera estableix que les forquetes se situen a l'esquerra i els ganivets i les culleres a la dreta. La segona recomana ordenar tots els coberts segons la utilització. Es reserva el lloc més allunyat del plat per al cobert que ha d'utilitzar-se en primer lloc. Les pales de les forquetes i la conca de la cullera s'orienten cap amunt i el tall del ganivet mirarà cap a l'interior.
- b) Els recipients de la sal, el pebre, l'oli i el vinagre poden distribuir-se per la taula de la manera que es considere més adequada, sempre que, almenys, estiguen a l'abast i s'hi identifique el contingut.
- c) Els canelobres poden tenir sentit en un sopar, però no en un dinar. Les espelmes s'han d'encendre després que s'hagen assegut els comensals.

Decàleg del bon comportament a taula

- 1. Els plats s'han de servir per l'esquerra i ser retirats per la dreta.
- 2. Ningú no ha de començar a menjar fins que no estiguen tots servits.
- 3. Els plats s'han de canviar un a un i no tots al mateix temps apilant-los amb les deixalles de menjar i els coberts emprats.
- 4. No bufeu el menjar quan siga calent.
- 5. Mastegueu sempre amb la boca tancada.
- 6. No mulleu pa en la salsa per saborosa que estiga.
- 7. Beveu sense fer soroll.
- 8. No jugueu amb els coberts ni amb el pa.
- 9. Talleu els aliments a mesura que els mengeu.
- 10. Per a tallar el panet que hi ha a l'esquerra empreu les mans, no sempre és recomanable utilitzar el ganivet.

Camilo López, *El libro del saber estar, la urbanidad y los usos sociales*,
Plaza y Janés, (traducció i adaptació)

8.1.2 ✍ Ompliu els buits de les normes que us proposem a continuació:

1. No us poseu el _____ (EINA QUE TALLA ELS ALIMENTS) en la boca.
2. Per a agafar una peça d'una font el més correcte és formar una pinça amb la _____ i la forqueta en una mà: si no teniu prou desimboltura i preferiu evitar el risc de cataclisme, podeu servir-vos amb la forqueta en la mà esquerra i la cullera en la dreta.
3. Si es vol fer una pausa en el transcurs d'un menjar abans d'haver acabat, cal deixar els coberts formant un angle ampli sobre el _____. En canvi, en acabar, la posició serà una altra: s'han de col·locar en paral·lel la cullera i la _____ o el ganivet i la _____, i han de formar una línia perpendicular a la nostra vista i apuntar sempre cap a l'interior del plat.
4. Si per un incident imprevist, hem d'extraure'ns de la _____ una punxa, ens ajudarem amb la forqueta per a dipositar-la a la vora del plat. Està permès utilitzar la _____, tancant-la en forma de puny, quan es tracte d'ossos o llavoretes de fruites.

👤 Afegiu més recomanacions, més normes de comportament que conegueu.

8.2 Numerals ordinals

Són preferibles les formes amb *-é / -ena* a les llatinitzades (*quint, sext, septim, octau*, etc.).

1r: primer/primera	6é: sisé/sisena
2n: segon/segona	7é: seté/setena
3r: tercer/tercera	8é: vuité/vuitena
4t: quart/quarta	9é: nové/novena
5é: cinqué/cinquena	10é: desé/desena

8.2.1 ✍ Escriviu en lletres els ordinals d'aquestes frases:

Sempre t'he de dir les coses una 2a vegada.

He corregut tant com he pogut, però al final he fet 4t en la cursa.

És el 3r dia que vinc i encara no m'ho he pogut preparar.

El viatge de 8é del meu col·legi va ser un absolut desgavell.

És la 6a vegada que et dic que calles.

He quedat el 10é en l'oposició d'infermeria.

En 1r lloc, has de fer una ressenya del llibre.

8.3 Avui cuine jo!

8.3.1 🗣️ Heu convidat el director/la directora del vostre treball a sopar a casa. Prepareu el menú que li oferireu amb l'ajuda del vocabulari que ja coneixeu:

Primer plat

Segon plat

Postres

8.3.2 Parem taula! Substitueix el dibuix per la paraula corresponent en el text que teniu a continuació:

Avui tinc convidats a sopar: els meus amics d'infantesa. Ja he preparat el menú, però encara no he tingut temps de parlar taula. Ho faré ara mateix, perquè no vull que se'm faci tard.

Primer he de posar les —que estrene avui—, juntament amb els . També

col·locaré un parell de , un a cada extrem de la taula, ja que m'agrada molt la calidesa que proporciona la llum tènue.

És l'hora de posar-hi els . Primer les i els (el primer a l'esquerra i l'altre

a la dreta), i després la . Com que beurem aigua i vi negre, col·locaré els i les

 de vi. Deixaré posats també els per servir l'amanida, i el i el

 enmig de la taula.

Deixaré també preparat el i de te en una taula supletòria, així ho tindrem més a mà quan

acabem el sopar. Hi col·locaré la , com també la i la i les

Bé, ara me'n vaig a la cuina a acabar de preparar el sopar. He d'apagar el foc de les

preparar les

i la

8.4 Repàs

8.4.1 ✍ Feu una mica de repàs d'allò que hem vist en temes anteriors i completeu aquestes frases triant la resposta adequada:

1. Com et dius?

- a) Em dic Narcís
- b) Me dic Narcís
- c) Em diu Narcís

2. D'on ets?

- a) Som d'Elx
- b) Sóc d'Elx
- c) Sou d'Elx

3. Si avui és dimarts demà serà _____.

- a) dimecres
- b) dissabte
- c) dijous

4. La festa del treball la celebrem el dia 1 de _____.

- a) maig
- b) març
- c) gener

5. Què fas avui?

- a) Va a treballar
- b) Vaig a treballar
- c) Vam a treballar

6. Tens fam?

- a) Sí que tinc
- b) Sí que ho tinc
- c) Si que en tinc

7. Ells vivien al carrer Taronger, número _____.

- a) dos-cents
- b) dues-cents
- c) dos-centas

8. Tens un bolígraf blau?
- a) No en tinc gens
 - b) No tinc
 - c) No en tinc cap
9. Les festes de Nadal són durant el mes de _____.
- a) december
 - b) desembre
 - c) diciembre
10. Aquest és _____ germà.
- a) meu
 - b) le meu
 - c) el meu
11. Si avui és dissabte, despús-ahir va ser?
- a) Dilluns
 - b) Dijous
 - c) Divendres
12. La filla de la meua germana és la meua _____.
- a) cosina
 - b) neboda
 - c) fillola

8.4.2 ✍ Ara trieu la paraula adequada per a l'espai:

1. Vosté _____ telèfon?
- a) té
 - b) tens
 - c) tinc
2. Ara què fas? Ara jo _____ els exercicis de valencià.
- a) fa
 - b) fas
 - c) faig
3. Jo _____ a Gandia.
- a) treballe
 - b) treball
 - c) treballa
4. Avui no _____ gent al despatx de Pep.
- a) n'hi ha
 - b) hi ha
 - c) hay

5. Pere, jo no _____ ajudar-te.
a) pot
b) poc
c) puc
6. Encara no _____ si demà podré anar al cinema.
a) sap
b) sé
c) sec
7. Tu _____ de marxa tots els dies.
a) ixes
b) eixes
c) isc
8. Enguany jo _____ viure tota sola.
a) prefer
b) preferix
c) preferisc
9. El meu amic Lluís té molts _____ a causa del treball!
a) problems
b) problemas
c) problemes
10. Aquest estiu jo _____ a Londres.
a) me'n vaig
b) me vaig
c) et vaig
11. Jo _____ que enguany aprovaré les oposicions.
a) creu
b) crec
c) creus
12. Els meus amics _____ una casa meravellosa.
a) tenan
b) tenen
c) ten
13. L'any passat Àssun, Rosa i jo _____ a Vic.
a) vam anar
b) vam a anar
c) vam ir
14. Jo no _____ quedar-me a dinar al restaurant.
a) vol
b) vull
c) vullc

15. Els pares de Llorenç _____ a Oliva.
a) viuen
b) visquen
c) viven
16. L'any passat tu _____ a un curs de francès.
a) anavas
b) anaves
c) ibas
17. No em molestes perquè ara estic _____.
a) escurent
b) escurand
c) escurant
18. A les 15.00 h tu sempre _____.
a) dinas
b) sopes
c) dines
19. Joan sempre _____ pantalons texans.
a) lleva
b) porta
c) dus
20. Tu _____ molt, caldria que et relaxares més.
a) patixes
b) patix
c) patisc